

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Maruša Horjak

**Analiza delovanja medobčinskega sodelovanja na primeru občin
celjske statistične regije**

Diplomsko delo

Ljubljana, 2014

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Maruša Horjak

Mentor: red. prof. dr. Miro Haček

**Analiza delovanja medobčinskega sodelovanja na primeru občin
celjske statistične regije**

Diplomsko delo

Ljubljana, 2014

*Samo po sebi ni nič dobro ali slabo,
vse je odvisno od tega,
kaj o tem mislijo ljudje.
(Shakespeare)*

*Najprej gre zahvala mentorju red. prof. dr. Miru Hačku za vse napotke in potrpežljivost pri
nastajanju diplomskega dela.*

Mami, ati, Tjaša ..., hvala za vso podporo tekom študija.

*Zahvala tudi vsem tistim, ki so mi svetovali vsa leta študija in si vzeli čas za odgovore na
vprašanja, ki so pripomogla k nastanku diplomskega dela.*

Analiza delovanja medobčinskega sodelovanja na primeru občin celjske statistične regije

Veliko število majhnih občin v Sloveniji, na katere država prenaša vedno več nalog in pristojnosti, povzroča pogostejše povezovanje oz. sodelovanje med občinami. Občine s težavo zagotavljajo potrebno strokovnost in finančna sredstva za opravljanje teh nalog, zato z leti nastaja vse več oblik sodelovanja med občinami na različnih področjih. Diplomsko delo ugotavlja smisel povezovanja med občinami in preverja, ali je glavni razlog za povezovanje velikost oz. majhnost občin ali pa je to morda prav zagotavljanje zgoraj omenjenih finančnih sredstev. Pozornost je namenjena izbranemu medobčinskemu organu, smislu njegovega nastanka in pomenu njegovega delovanja s strani vseh sodelujočih občin. Glede na obseg dela Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec je smotrno predstaviti obe področji, ki jih pokriva s svojim delom, in sicer tako redarsko službo kot inšpekcijski nadzor. V delu diplomskega dela sta podana tudi ocena delovanja skupnega organa in predlog za nadgradnjo raziskave.

Ključne besede: občine, povezovanje in sodelovanje občin, medobčinsko sodelovanje, redarska služba, inšpekcijski nadzor.

Analysis of intermunicipal cooperation in the case of municipalities of the statistical region Celje

A large number of small municipalities in Slovenia cause more frequent integration or cooperation between them, which is the result of the State transferring more and more tasks and responsibilities to municipalities. Municipalities struggle to provide the necessary professionalism and financial means to perform them and so annually are formed more and more forms of cooperation between municipalities in different areas. The thesis identifies the meaning of integration between municipalities, whether the main reason for the integration is the size or smallness of municipalities or is it maybe the assurance of the mentioned funding. The thesis focuses on the selected intermunicipal organ, the meaning of its formation and the meaning of operations of all participating municipalities. Regarding the work extent of the Intermunicipal Inspectorate and Constabulary of the municipalities of Celje, Laško, Štore and Žalec it is reasonably to present both areas it covers, namely the constabulary and the inspection. The thesis also provides an assessment of operation of the common organ and a suggestion for the improvement of the research.

Keywords: municipalities, integration and cooperation of municipalities, intermunicipal cooperation, constabulary, inspection.

KAZALO VSEBINE

1 UVOD	7
2 METODOLOŠKI OKVIR	9
2.1 OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA.....	9
2.2 CILJ DIPLOMSKEGA DELA	9
2.3 HIPOTEZA.....	9
2.4 UPORABLJENE METODE IN TEHNIKE	10
2.5 SESTAVA DIPLOMSKEGA DELA	11
3 TEORETIČNI DEL	12
3.1 LOKALNA SKUPNOST	12
3.2 LOKALNA SAMOUPRAVA	13
3.2.1 Organizacija lokalne samouprave in njene naloge.....	14
3.3 OBČINA	14
3.3.1 Organizacijska struktura občine in naloge.....	15
3.4 SODELOVANJE IN POVEZOVANJE MED OBČINAMI	17
3.4.1 Oblike sodelovanja.....	18
3.4.2 Financiranje občin.....	19
3.4.3 Financiranje skupnih občinskih nalog	20
3.4.3 Velikost občin	20
3.5 OBČINSKO REDARSTVO IN INŠPEKCIJSKI NADZOR.....	21
3.5.1 Občinsko redarstvo	21
3.5.2 Inšpekcijski nadzor	22
3.6 MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO MESTNE OBČINE CELJE, OBČINE LAŠKO, OBČINE ŠTORE IN OBČINE ŽALEC	22
3.6.1 Organizacijska struktura organa	23
3.6.2 Pristojnosti organa	23
4 EMPIRIČNI DEL	25
4.1 NAMEN IN SMISEL NASTANKA MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA MESTNE OBČINE CELJE, OBČINE LAŠKO, OBČINE ŠTORE IN OBČINE ŽALEC TER NJEGOVO DELO.....	25
4.2 POMEN DELOVANJA MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA MESTNE OBČINE CELJE, OBČINE LAŠKO, OBČINE ŠTORE IN OBČINE ŽALEC ZA OBČINE.....	27

4.2.1 Občina Laško	27
4.2.2 Občina Štore	28
4.2.3 Občina Žalec	29
5 SKLEP.....	30
6 LITERATURA	32
PRILOGE	36
PRILOGA A: Intervju z Zdenkom Lesjakom, vodjo Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec	36
PRILOGA B: Intervju s Tomažem Ojsterškom, Služba za inšpekcijski nadzor Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec; tudi nekdanji inšpektor na Občini Laško	38
PRILOGA C: Intervju z Edino Memič, pristojno za gospodarstvo in kmetijstvo na Občini Laško	40
PRILOGA Č: Intervju z Alenko Obrul, podsekretarko za investicije in javna naročila na Občini Štore	42
PRILOGA D: Intervju z Marjano Kopitar z Urada za gospodarske javne službe na Občini Žalec	44

KAZALO SLIK

Slika 3.1: Organizacijska struktura Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec.....	23
--	----

KAZALO TABEL

Tabela 4.1: Razlogi za sodelovanje med občinami	25
Tabela 4.2: Zadovoljstvo z delom organa s strani občin.....	26
Tabela 4.3: Samoocena vodij organa	27

1 UVOD

V obdobju zadnjih desetih let je v Sloveniji nekako obstajal trend ustanavljanja novih občin, ki so v večini primerov majhne in se soočajo predvsem s finančnimi težavami. Trenutno jih je v Sloveniji 212 in večino novonastalih občin lahko uvrščamo v okvirno kategorijo majhnih občin (Gorenak 2013).

Prav te omenjene občine večinoma s težavo dosegajo oz. izpolnjujejo pogoje, ki jih navaja Zakon o lokalni samoupravi, in prav njim trenutna politična oblast namenja pozornost z reformnim ukrepom lokalne samouprave. Pri tem se izpostavlja predvsem združevanje občin, ki ga ne podpirata npr. Združenje občin Slovenije (ZOS) in Skupnost občin Slovenije (SOS), ki bolj kot združevanje podpirata sodelovanje med občinami (Šalamun in drugi 2013).

Glede na trenutno stanje lokalne samouprave bi bilo tako smiselno s strani občin preveriti in razmisliti tudi o možnostih sodelovanja med občinami in deloma vsaj na takšen način prispevati k dobremu delovanju lokalne samouprave.

Sodelovanje in povezovanje občin kot osnovna gradnika lokalne oblasti spodbujata tudi Evropska unija (v nadaljevanju EU) ter Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (v nadaljevanju OECD), ki izpostavljata poenostavitev zakonodaje in dodatno finančno podporo novim organom sodelovanja (CLRAE 2012).

Sodelovanje in povezovanje lokalne samouprave tako znotraj posameznih držav članic EU kot tudi med njimi s svojimi predlogi spodbuja tudi Svet evropskih regij in občin, ki povezovanje označuje kot dobro prakso. Kot primer dobre praks se znotraj EU omenja uvedbo regij kot vmesno stopnjo med lokalno in državno oblastjo. Če se osredotočimo samo na obseg nalog in pristojnosti, bi tako imenovana vmesna stopnja razbremenila obe področji. Takšno tristopenjsko delitev oblasti imajo tudi nekatere države, po velikosti primerljive s Slovenijo, npr. Luksemburg, Irska, ne nazadnje tudi Hrvaška (CLRAE 2012). Nemčija, ki je pogosto izpostavljena kot država z uspešno večstopenjsko delitvijo oblasti kot glavnim vodilom delovanja, izpostavlja, da država in občine ne smejo delovati kot nasprotniki, ki drug drugemu pripisujejo vedno več obveznosti, pač pa je pomembno zaupanje in le na takšen način lahko deluje tudi »organ«, ki povezuje oba dela oblasti (Harbich 2009, 71). Prav zgoraj omenjenega

sodelovanja med posameznimi ravnmi oblasti ni začititi v primeru Slovenije, saj državna oblast na lokalno oblast oz. lokalne skupnosti prenaša vse več pristojnosti, ki jih lokalne skupnosti (občine) niso zmožne same opravljati oz. izvajati. Delno ponujena zakonsko urejena rešitev je torej možnost sodelovanja med občinami. Prav uporaba takšnih oblik sodelovanja med občinami in prenos nekaterih nalog občin ter njihovih pristojnosti na skupno ustanovljene organe lahko posebej za manjše občine predstavljata razbremenitev oz. uspešno opravljanje zastavljenih ciljev s strani države. Hkrati pa se ublažijo posledice velike razdrobljenosti slovenskih občin.

Omenjenemu sodelovanju med občinami in njihovem delovanju je namenjeno celotno diplomsko delo, ki ga poleg uvodnega dela, metodologije in zaključka sestavljata dva ključna dela, in sicer teoretični in empirični del.

2 METODOLOŠKI OKVIR

2.1 OPREDELITEV RAZISKOVALNEGA PROBLEMA

V diplomskem delu bom glede na relativno veliko število občin v Sloveniji pozornost posvetila sodelovanju med njimi oziroma povezovanju manjših občin – konkretno sem izbrala občine celjske statistične regije. Odločila sem se za analizo sodelovanja na konkretnem primeru Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec. Pri tem me bodo zanimali delovanje organa, razlogi za sodelovanje posameznih občin in smiselnost tega sodelovanja z vidika sodelujočih občin. Podrobneje bom proučila pomen sodelovanja za manjše občine, natančneje občine Štore, Laško in Žalec.

2.2 CILJ DIPLOMSKEGA DELA

Cilj diplomskega dela je predstaviti strukturo organiziranosti dela znotraj občin, delovanje občin in s konkretnim primerom predstaviti pomen medobčinskega sodelovanja. To predstavim s primerom delovanja Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec kot primerom zakonite oblike sodelovanja večjega števila občin. Glavni namen je torej proučiti razloge za sodelovanje med omenjenimi občinami, pomen sodelovanja za manjše občine in ne nazadnje predstaviti finančni vidik sodelovanja.

2.3 HIPOTEZA

Hipoteza 1:

Veliko število majhnih slovenskih občin ima za posledico večje število sodelovanj med občinskimi upravami.

Hipoteza 2:

Manjše občine težko zagotavljajo primerno strokovnost in finančna sredstva za delovanje občinskih inšpektoratov in redarskih služb.

2.4 UPORABLJENE METODE IN TEHNIKE

V diplomskem delu se mi zdi smiselno uporabiti več različnih metod in tehnik, saj ena metoda ne omogoča različnih pogledov in ne nazadnje se z večjo izbiro metod in tehnik poveča veljavnost študije (Maychrzak 1984, 66). Za raziskovanje in preverjanje hipotez bom uporabila naslednje metode in tehnike:

- **študijo primera**, ki je kvalitativna metoda zbiranja podatkov, s pomočjo katere bom podrobneje proučila izbrano enoto analize (Fink Hafner 2007, 33–49), ki bo v mojem primeru Medobčinski inšpektorat in redarstvo Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec;
- **pregled relevantne literature in virov (primarnih virov**, z njimi bom pridobila podatke nacionalnih in evropskih zakonov na področju lokalne samouprave, dopisov, zapisnikov občinskih sej, poročil; in **sekundarnih virov**, s katerimi bom zbrala in opredelila že obstoječe podatke, ki jih bom pridobila iz časopisov, knjig in spletnih strani. To metodo bom uporabila za opredelitev temeljnih teoretičnih pojmov);
- **preliminarni in družboslovni intervju** bom uporabila za pridobivanje vseh relevantnih informacij, s katerimi bom lažje opredelila in predstavila delovanje izbranega skupnega organa in posamezne vidike občin o njegovem delovanju. Intervju bom opravila na podlagi kriterija poznavanja in neposrednega sodelovanja v primeru izbrane oblike medobčinskega sodelovanja. Intervju bom opravila z naslednjimi relevantnimi sogovorniki:
 - Zdenkom Lesjakom, vodjo Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec;
 - Tomažem Ojsterškom, Služba za inšpekcijski nadzor Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec in do leta 2009 inšpektor Občine Laško;
 - Edino Memić – Občina Laško (Gospodarsvo in kmetijstvo);
 - Alenko Obrul – Občina Štore (podsekretarka za investicije in javna naročila);
 - Marjana Kopitar – Občina Žalec (Urad za gospodarske javne službe)

2.5 SESTAVA DIPLOMSKEGA DELA

Diplomsko delo je razdeljeno na dva bistvena dela, in sicer teoretični in empirični del. V teoretičnem delu bom opredelila in predstavila bistvena teoretična izhodišča za izbrano tematiko. Tako bom opredelila ključne pojme, kot so lokalna skupnost, lokalna samouprava in občina. Prav tako bom predstavila delovanje in sodelovanje med občinami ter delovanje občinskega redarstva in inšpekcijskega nadzora.

Empirični del bom posvetila analizi delovanja medobčinskega sodelovanja na primeru občin celjske statistične regije, natančneje analizi delovanja Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec kot primera zakonite oblike sodelovanja večjega števila občin.

3 TEORETIČNI DEL

3.1 LOKALNA SKUPNOST

Definicija in elementi lokalne skupnosti

Pojem lokalne skupnosti ima več različnih definicij, vendar je sprva za nadgradnjo diplomskega dela pomembno podati neko najosnovnejšo razlago. Tako je po mnenju Šmidovnika (1995, 17) »lokalna skupnost tista teritorialna družbena skupnost, kjer na najnižji ravni nastajajo določene skupne potrebe prebivalstva, ki jih je mogoče reševati le na skupen način«.

Kot je že bilo omenjeno, je definicij pojma lokalne skupnosti veliko oz. toliko, kolikor različnih avtorjev se ukvarja z njenim proučevanjem. Vsem avtorjem pa je nekako skupno upoštevanje bistvenih elementov, ki tvorijo lokalno skupnost. Tako so gradniki lokalne skupnosti (Vlaj 2006, 17):

- »določeno ozemlje,
- ljudje, ki so naseljeni na tem ozemlju,
- skupne potrebe in interesi teh ljudi,
- dejavnosti za zadovoljevanje teh potreb in
- zavest ljudi o skupnosti, ki ji pripadajo«.

Omeniti velja, da se zadnje čase vse pogosteje omenjata pojma regija (kot člen med ožjo lokalno samoupravo in državo) in regionalizacija, katere pojav naj bi zapolnil mesto upravljanja med državo in lokalno samoupravo. Za to idejo delitve nalog se še posebej zavzema EU, ki izpostavlja, da ni zgolj skupnost držav, pač pa tudi skupnost regij (Kaučič in Grad 2007, 326). Evropska listina o regionalizaciji tako regijo definira kot nek subjekt, ki ima lastno identiteto in značilnosti, kot so skupni jezik, kultura in z njo povezana zgodovinska tradicija, sposobnost vzpostavljanja skupnega gospodarskega in socialnega razvoja, poleg tega pa imajo takšni subjekti tudi zakonodajno in izvršilno oblast ter finančno avtonomijo (Vršaj 2004, 99–100).

Po mnenju Bučarja (1993, 40–53) je bistvo evropske regionalne politike v tem, da se pospeši razvoj manj razvitih regij v Evropi ter da se območjem z nazadujočo industrijo in manj

razvitim kmetijstvom ponudi razvojna pomoč. Pri tem pa Keating (1998, 11) izpostavlja, da se regija osredotoča na prostor, kar lahko prinese dileme pri opredelitvi, saj lahko označuje politični, teritorialni, ekonomski in funkcionalni prostor ali prostor socialnih interakcij.

3.2 LOKALNA SAMOUPRAVA

Definicija pojma in elementi lokalne samouprave

Neposredna podlaga za nastanek nove lokalne samouprave so lokalne skupnosti, ki niso pravni pojem, temveč nastanejo družbeni pojmi in obstajajo neodvisno od normativne volje prebivalcev. V primerjavi z lokalno skupnostjo je lokalna samouprava torej normativna institucija. Lokalno samoupravo sestavljajo pravno urejena razmerja v neki lokalni skupnosti na področju odločanja o skupnih zadevah (Vlaj 2006, 17–18).

Šmidovnik (1995, 27) navaja, da »pojem lokalna samouprava pomeni več kot zgolj lokalno skupnost; pomeni lokalno skupnost, ki ima status samouprave. Lokalna skupnost je zgolj nosilec lokalne samouprave, njen subjekt; lokalna samouprava pa je pravnosistemska institucija, ki opredeljuje položaj lokalne skupnosti. Ta se izraža v njeni neodvisnosti od države in vsake druge organizacije«.

Evropska listina lokalne samouprave (1996, 3. člen) (v nadaljevanju MELLIS) označuje lokalno skupnost kot »pravico in sposobnost lokalnih oblasti, da v mejah zakona urejajo in opravljajo bistveni del javnih zadev v okviru svojih nalog in v korist lokalnega prebivalstva«.

Za lokalno samoupravo je prav tako kot za lokalno skupnost značilno, da vsebuje nekatere bistvene elemente (Vlaj 2006, 15):

- teritorialnega (ta se odraža kot lokalna skupnost),
- funkcionalnega (ima svoje lastno delovno področje),
- organizacijskega (naloge se opravljajo neposredno ali prek njenih organov),
- materialno-finančnega (ima lastna materialna in finančna sredstva) in
- pravnega (pomeni, da ima lastne pravne osebe).

Šmidovnik (1995, 28) meni, da je glede na omenjene elemente smiselno opredeliti še t. i. teritorialno in funkcionalno samoupravo. Teritorialna samouprava kot bistveno značilnost

izpostavlja dejstvo, da zajema prebivalce nekega območja oz. teritorija; medtem ko funkcionalna samouprava kot najpomembnejšo dejavnost izpostavlja tisto, ki jo opravljajo prebivalci.

3.2.1 Organizacija lokalne samouprave in njene naloge

Kavčič in Grad (2007, 328–329) menita, da bi bilo idealno, z vidika demokratičnosti upravljanja, če bi lahko odločitve in upravljanje lokalne skupnosti neposredno izvajali vsi prebivalci lokalne skupnosti, vendar to povsem tako ni izvedljivo, saj so naloge preveč raznovrstne in tudi zapletene, zato so te naloge zaupane v upravljanje prebivalcem lokalne samouprave neposredno ali prek organov samouprave. Funkcije lokalne samouprave so do neke mere podobne funkcijam države, zato lahko tudi v okviru lokalne samouprave govorimo o nekakšni zakonodajni, izvršilni in upravni funkciji. Vsebina in način odločanja na lokalni in državni ravni pa sta toliko različna, da modela državne organizacije ni mogoče neposredno prenesti na lokalno raven (to velja predvsem za načelo delitve oblasti).

Lokalni upravni sistem oz. organizacijska struktura lokalne skupnosti je bila opredeljena z vzpostavitvijo organizacijskega modela, ki ga je prvotno predvidel Zakon o lokalni samoupravi (v nadaljevanju ZLS). Ta kot najvišji organ, ki odloča o javnih zadevah, navaja predstavniški organ, ki predstavlja občinski svet; izvršilno vlogo v tem modelu pa predstavlja župan. Po spremembi ZLS-ja je župan prešel v vlogo vodje občinskega sveta in na ta način naj bi se sodelovanje med organoma poglobilo oz. bi do njega sploh prišlo. Omenjeni zakon navaja še ostale organe, kot so nadzorni odbor, komisije in odbori (Vlaj 2006, 138–139).

3.3 OBČINA

Opredelitev pojma in odločanje v občini

ZLS obravnava občine kot temeljne samoupravne lokalne skupnosti (ZLS, 1. člen). Ustavno občino zasnujejo »skupne potrebe in interesi prebivalcev enega ali več naselij, ki sodelujejo pri samoupravljanju javnih zadev lokalne (krajevne) narave samostojno, se pravi samoupravno v razmerju do države« (Vlaj 2006, 19).

V občinah, ki so demokratične institucije, so prebivalci tisti, ki morajo imeti možnost neposredno vplivati na sprejemanje odločitev v posameznih organih občine. Prebivalci lahko vplivajo na odločanje neposredno (volitve organov občine) in na drugi strani z referendumi, zbori občanov, s pobudami itd. (Vlaj 2006, 177).

3.3.1 Organizacijska struktura občine in naloge

Zakon o lokalni samoupravi (ZLS, 21. člen) navaja, da občina samostojno opravlja lokalne zadeve javnega pomena, to so t. i. izvirne naloge, ki jih določa splošni akt občine ali pa so te določene z zakonom. Tako so samo nekatere naloge občine npr. upravljanje občinskega premoženja, omogočanje pogojev gospodarskega razvoja občine, načrtovanje prostorskega razvoja, upravljanje in skrb za javne službe, pospeševanje službe socialnega skrbstva itd.

Nekatere naloge pa lahko prenese na svoje ožje dele, kot so npr. krajevne skupnosti, in jih s tem še približa lokalnemu prebivalstvu (Lavtar 2007, 50). Omenjenim krajevnim skupnostim se je sicer leta 1991 precej spremenil status in takrat zasnovane nove občine so v večji meri prevzele njihove naloge ter zmanjšale njihov pomen (Grabner in Bačlija v Bačlija 2012, 139). Sicer pa danes v občini o upravnih zadevah odločata dva organa: občinska uprava (na prvi stopni) in župan (na drugi stopnji) (Grafenauer in drugi 2009, 3).

Omenjeni zakon navaja tudi organe občine, ki so občinski svet, župan in nadzorni odbor.

Občinski svet

Občinski svet je najpomembnejši oz. osrednji organ občine, »je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti občine. Občinski svet je predstavniško telo, ki ga v skladu s sodobnimi demokratičnimi standardi volijo prebivalci občine za štiri leta na podlagi splošne in enake volilne pravice z neposrednim in tajnim glasovanjem« (Brezovšek in Kukovič 2012, 131).

ZLS navaja, da ima občinski svet komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ima pa tudi možnost ustanoviti različna delovna telesa, kot so komisije in odbori, katerih vloga je predvsem posvetovalna, saj občinskemu svetu dajejo mnenja in predloge (ZLS, 30. in 31. člen).

Župan

Župana najpogosteje označujemo kot predstavnika posameznega mesta, območja (Miege 1742, 137), vendar uradno s funkcijo župana označujemo neposredno izvoljenega funkcionarja na lokalni ravni, katerega vloga je, da zastopa in predstavlja občino, hkrati pa ima še dve pomembni nalogi, in sicer mora skrbeti za izvrševanje odločitev občinskega sveta in tega tudi voditi (Brezovšek in Kukovič 2012, 123). Za razliko od ostalih občinskih funkcionarjev (občinski funkcionarji so člani občinskega sveta, župan in podžupan občine), ki svojo funkcijo opravljajo nepoklicno, se lahko župan odloči tudi, da bo funkcijo opravljal poklicno. Poleg župana ima takšno možnost v soglasju z županom še podžupan (ZLS, 34.a člen).

V občini županu pomaga določene naloge opravljati podžupan. Občina ima lahko enega ali več podžupanov, ki so pristojni za naloge, za katere jih župan pooblasti, imajo pa tudi nalogo, da v času odsotnosti župana tega tudi nadomeščajo (Virant 1998, 183).

Nadzorni odbor

Po ZLS-ju (32. člen) je nadzorni odbor najvišji organ nadzora javne porabe v občini, njegove naloge po omenjenem zakonu pa so:

- opravljanje nadzora nad razpolaganjem z občinskim premoženjem,
- nadzorovanje namenskosti in smotrnosti porabe proračunskih sredstev in
- nadzorovanje finančnega poslovanja uporabnikov proračunskih sredstev.

Nadzorni odbor deluje kot samostojen in neodvisen organ občine, člane odbora imenuje občinski svet in ti opravljajo to delo nepoklicno, zato naj statut občine ne bi opredeljeval naloge kot preveč strokovne. Pristojnosti in naloge nadzornega odbora opredeljujejo ZLS, statut posamezne občine in poslovnik nadzornega odbora (Brezovšek in Kukovič 2012, 147–149).

Občinska uprava

Občinska uprava, ki jo sestavlja eden ali več organov, izvaja odločitve občinskih organov in pripravlja tudi strokovne podlage za odločitve teh organov. Organizacijo in področja delovanja občinske uprave določi občinski svet glede na predlog župana, ki je tudi predstojnik občinske uprave, neposredno pa delo občinske uprave vodi tajnik občine (oz. direktor občinske uprave), ki ga imenuje in razrešuje župan. Pristojnost občinskih organov je

odločanje o upravnih stvareh v upravnem postopku (Kaučič in Grad 2007, 342–343), torej so zadolženi za opravljanje strokovnih nalog v občini. Njihovo funkcijo lahko primerjamo s funkcijo državne uprave (Virant 1998, 183). Za sodobno občinsko upravo je pomembno poudariti, da se mora biti sposobna prilagajati spreminjajočim se situacijam, pri čemer je pomembno upoštevati dejstvo, da naj bi bila občinska uprava usmerjena k uporabnikom (Haček in drugi 2008, 12).

Glede na velikosti občin so organizirane tudi občinske uprave, tako so v manjših občinah lahko občinske uprave organizirane kot enovit organ, v večjih občinah pa se lahko po resornem načelu oblikuje več različnih upravnih organov. Tako poznamo več vrst občinskih uprav:

- enovito občinsko upravo, ki se pojavlja predvsem v manjših občinah in opravlja vse naloge občine. Gre za horizontalno organizacijo dela, ne hierarhično delitev, saj znotraj organa lahko obstaja več različnih služb, uradov, oddelkov, vendar gre pri tem za notranjo organizacijsko delitev, ne pa za delitev upravnih organov (Brezovšek in Kukovič 2012, 151–152);
- razdeljeno občinsko upravo, ki je značilna predvsem za večje občine, kjer je občinska uprava organizirana po resornem načelu. Tu se pojavlja večje število upravnih organov, njihovo število pa je odvisno od velikosti občine (Brezovšek in Kukovič 2012, 152);
- skupne občinske uprave; več občin lahko ustanovi enega ali več organov skupne občinske uprave (lahko tudi skupno službo občin za opravljanje neke posamezne naloge). Organ ustanovijo občinski sveti sodelujočih občin, vodi ga predstojnik, ki ga imenujejo župani teh občin (Kaučič in Grad 2007, 342).

3.4 SODELOVANJE IN POVEZOVANJE MED OBČINAMI

Ustava Republike Slovenije (v nadaljevanju Ustava RS) v 143. členu opredeljuje pojem širše lokalne samouprave in v tem členu navede pokrajino kot neko enoto, ki bi povezala in spodbudila k sodelovanju občine določenega območja (Ustava RS 1991). Hkrati velja izpostaviti, da je »medobčinsko sodelovanje eden pomembnejših elementov zagotavljanja upravljalne sposobnosti občin« (Haček in drugi 2008, 68). Različne oblike medobčinskega združevanja je opredeljeval že ZLS iz leta 1993, prav tako je medobčinsko sodelovanje opredeljeno v popravljenih in dopolnjenih različicah omenjenega zakona. Sodelovanju občin

posebno pozornost nameni MELLs, ki v svojem 10. členu navaja pravico lokalnih oblasti do združevanja.

3.4.1 Oblike sodelovanja

Skozi daljše časovno obdobje se je oblikovalo več različnih pojmovanj in oblik sodelovanja/povezovanja med občinami:

1. Skupne občinske uprave (SOU)

Skupna občinska uprava je ena izmed oblik sodelovanja med dvema ali več občinami, število sodelujočih občin ni omejeno. Pri tej obliki sodelovanja ne gre za vzpostavitev organa za sprejemanje pomembnih političnih odločitev ali zagotavljanje njihove usklajenosti, pač pa gre za »oblikovanje skupnega upravnega aparata, ki 'servisira' župane in občinske svete več občin z vsemi ali nekaterimi upravnimi nalogami«, in hkrati »gre za racionalizacijo organiziranja uprave, ki je v korist vseh občin, ki sodelujejo v tej obliki povezovanja« (Vlaj 2006, 196).

Naloge in pristojnosti SOU, kot jih navaja zakonodaja in različni avtorji, so naslednje (Jerant 2011, 26):

- občinska inšpekcija in občinsko redarstvo,
- notranja revizija,
- komunalne zadeve,
- prostorsko in infrastrukturno projektiranje,
- javna naročila itd..

2. Interesne zveze

Dve ali več občin ima možnost ustanoviti interesne zveze z namenom »skupnega urejanja in izvajanja posameznih upravnih nalog ter zaradi skupnih razvojnih in investicijskih programov«. Tako se lahko ustanovijo eno- ali večnamenske interesne zveze, ki imajo svet, ki ga sestavljajo župani občin in posamezni člani občinskih svetov občin ustanoviteljic (ZLS v Brezovnik in drugi 2005, 164).

3. Združenje

Kot možnost sodelovanja se zakonsko opredeljuje tudi združenje, »dve ali več občin lahko zaradi predstavljanja in uveljavljanja lokalne samouprave ter usklajevanja in skupnega zagotavljanja svojih interesov ustanovi združenje« (ZLS, 86.a člen). Združenje občin je tako

pravna oseba, ki predstavlja interese občin članic pred državnimi organi, lahko pa takšno združenje ustanovi nekatere skupne strokovne in javne službe (ZIS, 86.a člen).

Pri opredeljevanju združevanja je smiselno omeniti dve povezovalni telesi na ravni lokalnih skupnosti:

- **Združenje občin Slovenije**

Združenje občin Slovenije (ZOS) je priznано kot pravni organ, ki zastopa interese občin tako na državni kot tudi mednarodni ravni vse od leta 1999. Za ustanovitev navajajo dva razloga, in sicer takratno porast števila občin in neustrezno financiranje občin. Do danes je včlanjenih 141 slovenskih občin (ZOS 2013).

- **Skupnost občin Slovenije**

Skupnost občin Slovenije je uradno predstavnik interesov občin v odnosu do državnih organov in institucij od leta 2002. Trenutno število občin članic je 175, te pa sodelujejo na področjih, kot so pripravljane stališč in predlogov občin glede zakonodajnih predlogov, organiziranje razprav o aktualnih vprašanjih s področja lokalne samouprave, sodelovanje pri postopkih sklepanja kolektivnih pogodb zaposlenih v občinskih upravah itd. (SOS 2013).

4. Čezmejno sodelovanje občin

Evropska okvirna konvencija o čezmejnem sodelovanju teritorialnih skupnosti ali oblasti, ki jo je Slovenija podpisala leta 1998 in kasneje leta 2003 ratificirala z Zakonom o ratifikaciji Evropske okvirne konvencije o čezmejnem sodelovanju teritorialnih skupnosti ali oblasti (MEOKČS), govori o čezmejnem sodelovanju med državami. »Za čezmejno sodelovanje se v smislu te konvencije šteje vsako dogovarjanje, katerega namen je krepiti in razvijati sosedske odnose med teritorialnim skupnostim. Udeleženi teritorialnim skupnostim ali oblastem je smiselno priznavati enake ugodnosti, kot bi šlo za sodelovanje na državni ravni« (MEOKČS, 2. in 5. člen).

3.4.2 Financiranje občin

Ustava RS v svojem 142. členu določa, da se občine financirajo iz lastnih virov, tistim občinam, ki zaradi slabše gospodarske razvitosti ne morejo zagotoviti opravljanja svojih nalog v celoti, pa z dodatnimi sredstvi pomaga država (Ustava RS 1991).

Finančni viri občin se tako splošno delijo na lastne vire, dodatna sredstva države in vire iz zadolžitve (Milunovič v Bačlija 2012, 119) oz. po Zakonu o financiranju občin (v

nadaljevanju ZFO-1) so glavni viri financiranja občine lastni finančni viri (prihodki občinskega proračuna), drugi lastni viri (prihodki od samoprispevkov, takse, globe, plačila za storitve javnih služb itd.) in odstopljeni viri (prihodki od dohodnine in drugih davkov) (ZFO-1 6., 7., 8. člen).

3.4.3 Financiranje skupnih občinskih nalog

ZFO za naloge, ki se opravljajo skupaj v dobro dveh ali večjega števila občin, predvideva, da se občini »v tekočem letu zagotovi dodatna sredstva iz državnega proračuna v višini 50 odstotkov v preteklem letu realiziranih odhodkov njihovega proračuna za financiranje, v skladu z zakonom organiziranega skupnega opravljanja posameznih nalog občinske uprave« (ZFO-1 2006, 26. člen).

Področja, ki so jim sredstva namenjena, pa so občinski inšpekcijski nadzor, občinska redarska služba, notranji finančni nadzor, strokovne naloge na področju prostora in področje javnih služb (ZFO-1 2006, 26. člen).

Dodatno področje financiranja skupnih občinskih nalog ureja Pravilnik o vrsti dohodkov, načinu poročanja o realiziranih odhodkih in nakazovanju sredstev občinam za sofinanciranje skupnega opravljanja posameznih nalog občinske uprave, ki je bil sprejet leta 2007 kot dodatek k ZFO. Ta predvideva vrste odhodkov in »način poročanja o realizaciji odhodkov in nakazovanju sredstev za sofinanciranje skupnega opravljanja posameznih nalog občinske uprave« (Pravilnik o vrsti dohodkov, načinu poročanja o realiziranih odhodkih in nakazovanju sredstev občinam za sofinanciranje skupnega opravljanja posameznih nalog občinske uprave 2007, 1. člen).

3.4.3 Velikost občin

Velikost občin se ocenjuje po različnih kriterijih, najpogostejša sta število prebivalcev in površina občine. Zakonsko je od leta 2005 določeno, da je potrebno minimalno 5.000 prebivalcev za ustanovitev občine (ZLS 2005, 13. člen), vendar je v Sloveniji število občin, ki tega merila ne dosegajo, kar 52 % oz. 110 občin. Še natančneje pa stanje oriše podatek, da imamo kar 12 % oz. 26 občin, ki imajo manj kot 2.000 prebivalcev. Območje občin pa je po velikosti nekje med 7 km² in prek 500 km² (Statistični urad Republike Slovenije 2012).

Poleg omenjenih dveh kriterijev se pri določanju velikosti lahko upošteva še en dejavnik, in sicer pristojnosti občin. Pri tem je ključnega pomena vprašanje obsega pristojnosti, ki naj bi bile takšne, da bi zadovoljevala potrebe prebivalcev občine, ki naj bi hkrati tudi sodelovali v procesu odločanja (Grafenauer 2000, 52).

Še vedno se torej postavlja vprašanje, kako velika naj bo občina, da bo njena velikost ustrezna. Pri tem velja izpostaviti mnenje Brezovška (2005, 68), ki navaja, da je pri določanju velikosti neke lokalne skupnosti oz. njene enote smiselno najti neko:

srednjo pot med racionalnimi težnjami k večjim lokalnim skupnostim, ki temeljijo na njihovi ekonomsko-finančni sposobnosti za vse zahtevnejše in dražje zagotavljanje lokalnih javnih služb in lokalne uprave in težnjami k oblikovanju manjših lokalnih skupnosti, ki lahko zagotavljajo neposreden vpliv prebivalcev na odločanje in zagotavljanje uresničevanja njihovih skupnih potreb in interesov.

V Sloveniji poznamo več oblik občin, po ZLS-ju (2007) pa jih lahko umestimo v tri skupine:

- »navadne oz. vaške občine,
- mestne občine in
- občine s posebnim statusom«.

3.5 OBČINSKO REDARSTVO IN INŠPEKCIJSKI NADZOR

Najpogostejše področje sodelovanja med eno ali več občinami je skupno izvajanje občinskega redarstva ali inšpekcijskega nadzora (Lavtar 2005, 29). Omenjeni področji se razlikujeta predvsem glede na pooblastila. Inšpekcijska pooblastila so običajno precej široka, medtem ko so pooblastila občinskih redarjev precej natančneje določena. Tako naloge občinskih redarjev kot naloge inšpekcijskega nadzora pa so del nalog občinske uprave (Vlaj 2006, 197).

3.5.1 Občinsko redarstvo

Zakon o občinskem redarstvu (ZORed) določa, da lahko redarstvo ustanovi občina ali več občin skupaj. V tem primeru se t. i. medobčinsko redarstvo ustanovi kot enoten organ skupne občinske uprave. Po omenjenem zakonu je občinsko redarstvo pristojno za zagotavljanje varnosti in javnega reda (ZORed, 2. in 3. člen). Prav tako pa zakon v 5. členu navaja, da je

župan tisti, ki imenuje in razrešuje vodjo občinskega redarstva, medobčinskega vodjo pa imenujejo in razrešujejo skupaj župani občin ustanoviteljic (ZORed 2006).

3.5.2 Inšpekcijski nadzor

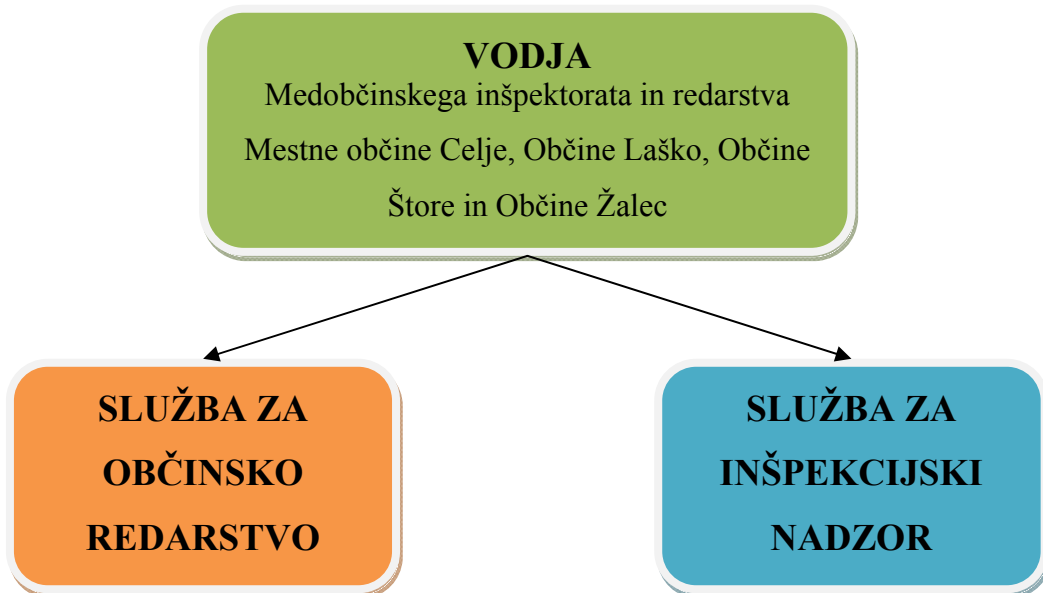
Inšpekcijski nadzor ureja Zakon o inšpekcijskem nadzoru, ki ureja splošna načela inšpekcijskega nadzora (načelo samostojnosti, načelo varstva javnega dobrega in varstva zasebnih interesov, načelo javnosti in načelo sorazmernosti), pravice in dolžnosti inšpektorjev, njihova pooblastila, postopek in ukrepe inšpekcijskega nadzora itd. (ZIN, 1. člen).

3.6 MEDOBČINSKI INŠPEKTORAT IN REDARSTVO MESTNE OBČINE CELJE, OBČINE LAŠKO, OBČINE ŠTORE IN OBČINE ŽALEC

Na podlagi Statutov občin in v skladu z ZLS-jem je leta 2010 pričel delovati skupen organ Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec, pojmovan Medobčinski inšpektorat in redarstvo. Ta opravlja naloge v pristojnosti občinskih uprav občin ustanoviteljic s področja občinskega inšpekcijskega razvoja in občinskega redarstva. Inšpektorat vodi in zastopa vodja organa, ki ga imenuje župan občine Celje, v kateri ima organ sedež, vendar po predhodnem posvetovanju z ostalimi župani sodelujočih občin (Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec« 2010, 1. in 6. člen).

3.6.1 Organizacijska struktura organa

Slika 3.1: Organizacijska struktura Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec

Vir: Medobčinski inšpektorat in redarstvo (2010).

3.6.2 Pristojnosti organa

V skladu z zgoraj prikazano delitev pristojnosti in dela v organu se delijo tudi naloge in pristojnosti.

Glavne naloge in pristojnosti **službe za občinsko redarstvo**, kot jih predvideva Odlok o ustanovitvi organa (2010, 4. člen), so:

- *»urejanje in nadziranje prometa na cestah subjektov samoupravnih lokalnih skupnosti in državnih cestah v naselju,*
- *izvajanje nadzora nad ustavljenimi in parkiranimi vozili ter ovirami v naselju,*
- *opravljanje nadzora prometa s samodejnimi merilnimi napravami za nadzor prometa, v katerih se prekrški slikovno dokumentirajo,*
- *skrbeti za varnost na javnih poteh, rekreacijskih in drugih javnih površinah, varovati javno premoženje, naravno in kulturno dediščino,*

- *vzdrževati javni red in mir ter*
- *voditi prekrškovni postopek v skladu z zakonom«.*

Glavne naloge in pristojnosti **službe za inšpekcijski nadzor**, kot jih predvideva Odlok o ustanovitvi organa (2010, 4. člen), pa so:

- *»nadzor nad izvajanjem zakonov in predpisov občin ustanoviteljic,*
- *izdajanje odločb v primerih, ko ji je z zakonom ali odlokom podeljena pristojnost odločanja,*
- *vodi prekrškovni postopek v skladu z zakonom,*
- *opravlja okoljsko nadzorstvo nad ravnanjem s komunalnimi odpadki in*
- *vodi predpisane evidence o izrečenih ukrepih in v zvezi s prekrškovnim postopkom«.*

4 EMPIRIČNI DEL

V empiričnem delu diplomskega dela bom pozornost namenila delovanju Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec ter natančneje ugotavljala smisel njegovega nastanka in njegov pomen z vidika organa in najmanjše sodelujoče občine. Temu bom namenila prvi del empiričnega dela, v drugem delu pa se bom osredotočila na pomen konkretnega sodelovanja za manjše sodelujoče občine. Pozornost bom posvetila predvsem financiranju in zagotavljanju strokovnega kadra kot dveh glavnih kazalnikov uspešnega delovanja obstoječega organa.

4.1 NAMEN IN SMISEL NASTANKA MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA MESTNE OBČINE CELJE, OBČINE LAŠKO, OBČINE ŠTORE IN OBČINE ŽALEC TER NJEGOVO DELO

Z letom 2010 je Mestna občina Celje podala pobudo za sodelovanje večjega števila sosednjih občin na področjih inšpekcijskega nadzora in redarstva, saj bi na takšen način uspešno pričeli slediti državnim napotkom o začetku racionalizacije in reorganizacije v posameznih občinah. Sodelovanju so se pridružile tako že omenjena Mestna občina Celje, Občina Laško, Občina Štore in nazadnje Občina Žalec.

Tabela 4.1: Razlogi za sodelovanje med občinami

Občina	Razlogi za pričetek sodelovanja
Mestna občina Celje	Ključni razlog za dan predlog je bil finančnega izvora, saj država občinam, ki ustanovijo skupen organ, povrne določene stroške, in hkrati tudi reorganizacija delovnih mest na občini (Lesjak 2014).
Občina Laško	Kljub napovedani reorganizaciji je bil glavni namen priključitve povezovanje in manjše finančno breme (Memić in Ojsteršek 2014).
Občina Štore	Izpostavlja se pomembnost upoštevanja zakonodajnih določb, ki navajajo, da naj bi se manjše občine povezovale, saj same težje vzpostavijo in ohranjajo tako velik organ (Obrul 2014).
Občina Žalec	Bistven razlog je reorganizacija, ki jo je predvidel nov ZLS (Kopitar 2014).

Vse občine so sledile danemu predlogu o sodelovanju in tako je leta 2010 pričel delovati skupen organ na področju redarstva in inšpekcijskega nadzora, imenovan Medobčinski inšpektorat in redarstvo Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec. Pred tem sodelovanjem je sicer deloval skupni organ, ki je povezoval Mestno občino Celje, Občino Laško in Občino Štore, ne pa tudi Občine Žalec. S 1. 7. 2010 je tako pričel uradno delovati že omenjeni organ, prenehala pa sta veljati Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave »Medobčinski inšpektorat Mestne občine Celje, Občine Laško in Občine Štore« ter »Odlok o komunalnem nadzoru v Občini Žalec« (Kopitar 2014).

Z nastankom skupnega organa so tako občine zagotovile potrebno reorganizacijo delovnih mest, hkrati pa je sodelovanje pomenilo finančno razbremenitev občin, »saj država občinam, ki ustanovijo organ skupne občinske uprave, povrne 50 % stroškov za plače in določene nastale materialne stroške« (Ojsteršek 2014).

Tabela 4.2: Zadovoljstvo z delom organa s strani občin

Občina	Zadovoljstvo z delom
Mestna občina Celje	Pritožb in pripomb občine ni (Lesjak 2014).
Občina Laško	Delovanje organa deluje v skladu z dogovori, deluje dobro in predvsem strokovno (Memić 2014).
Občina Štore	Organ deluje dobro (Obrul 2014).
Občina Žalec	Znotraj organa je zagotovljena primerna strokovnost, zato tudi organ deluje dobro (Kopitar 2014).

Organ po mnenju sodelujočih občin deluje dobro, zagotavlja vso potrebno strokovnost glede na dan obseg nalog, konkretnega mnenja Mestne občine Celje pa zaradi neodzivnosti ni, zato je svoje mnenje glede na nično število pritožb s strani omenjene občine podal vodja organa g. Lesjak.

O tem, da organ deluje dobro, dovolj strokovno in hkrati, da z organom dobro sodelujejo vse občine ustanoviteljice, priča tudi mnenje vodij posameznih delov organa (glej Tabela 3) in vodje, ki potrjujejo dobro delovanje skupno ustanovljenega organa.

Tabela 4.3: Samoocena vodij organa

Vodja organa	Zadovoljstvo z delom organa oz. samoocena
Vodja organa (ter vodja redarstva)	Organ deluje dobro, tudi notranja organizacije dela, prav tako pa z organom dobro sodelujejo vse občine (Lesjak 2014).
Vodja inšpektorata	Celoten organ dobro sodeluje, predvsem pa velja izpostaviti strokovnost, ki je manjše občine zagotovo ne bi uspele zagotavljati v tolikšni meri (Ojsteršek 2014).

4.2 POMEN DELOVANJA MEDOBČINSKEGA INŠPEKTORATA IN REDARSTVA MESTNE OBČINE CELJE, OBČINE LAŠKO, OBČINE ŠTORE IN OBČINE ŽALEC ZA OBČINE

Pozornost pri opredeljevanju pomena nastanka omenjenega organa bom namenila samo manjšim občinam, in sicer občinam Laško, Štore in Žalec. Izključitev največje Mestne občine Celje je smiselna, ker je konkretna občina brez težav že prej zagotavljala podoben organ in ker je sama tako v finančnem kot strokovnem vidiku dovolj sposobna zagotavljati potrebna sredstva.

4.2.1 Občina Laško

Občina Laško se je za povezovanje in sodelovanje odločila iz treh razlogov, in sicer zaradi racionalizacije delovnih mest znotraj občine, zaradi finančnega vidika, ki pa je neposredno povezan tudi s strokovnostjo kadra. Občina bi sicer lahko zagotavljala zadosten strokovni kader, vendar bi pri tem porabila več finančnih sredstev, kot »znaša trenutni finančni vložek v skupni občinski organ« (Ojsteršek 2014). Tako je po mnenju Memičeve (2014) smiselno, da se manjše občine, med katere sodi Občina Laško, povezujejo predvsem zaradi vse večjega obsega pooblasti. Z omenjenim večanjem obsega nalog in prenosom pristojnosti na inšpekcijo in redarstvo se strinja tudi Ojsteršek (2014), ki pri tem dodaja, da si občine, kot je Občina Laško, pri takšni racionalizaciji »ne morejo privoščiti tako velikega in dragega organa«.

Preden se je ustanovil organ, je občina zagotavljala pokritost obeh področij z ločenim delovanjem, in sicer področje redarstva je prek pogodbe opravljalo podjetje iz sosednje občine, natančneje Kostra, d. o. o., iz Celja, katerega naloga je bila predvsem nadzor nad parkirišči (Memić 2014). Področje inšpekcijskega nadzora pa je opravljal inšpektor, zaposlen na občini, ki pa je bil z letom 2010 premeščen prav v sedanji organ Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec, natančneje deluje v Službi za inšpekcijski nadzor (Ojsteršek 2014).

Memićeva pravi, da je glede na spodbujanje sodelovanja smiselno povezovanje oz. sodelovanje tudi na drugih področjih in da občina sodeluje z ostalimi občinami še na naslednjih LAS – Društvo »Raznolikost podeželja« (projekt), RRA – projekti kohezije (zagotavljanje evropskih sredstev) in ORP – osrednje celjsko sodelovanje (SIMBIO).

4.2.2 Občina Štore

Najmanjša sodelujoča občina v skupnem organu je Občina Štore, ki pred ustanovitvijo organa ni pokrivala obeh analiziranih področij, in sicer je poudarek namenjala inšpektorskemu nadzoru, ki so ga pokrivali z zaposlenim na občinski upravi oz. so potrebe pred ustanovitvijo zagotavljali iz predhodnega skupnega organa, Medobčinskega inšpektorata Mestne občine Celje, Občine Laško in Občine Štore. Potrebe po redarski službi pa po njihovem mnenju pred letom 2010 sploh ni bilo, saj v občini ni bilo t. i. modrih con (Obrul 2014).

Nastalemu Medobčinskemu inšpektoratu in redarstvu Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec so se priključili zaradi zakonskih določb, zaradi preteklih izkušenj glede sodelovanja in ker je finančni vložek Občine Štore dosti manjši, saj predstavlja le 1 % celotnega skupnega finančnega vložka posameznih sodelujočih občin (Obrul 2014).

Prav tako Obrulova (2014) meni, da si težko predstavlja, da bi uspelo občini zagotoviti potreben strokovni kader z obeh področij, prav tako bi bilo za občinski proračun zelo obremenjujoče zagotavljati tolikšen obseg finančnih sredstev. Do sedaj je občina z ostalimi občinami sodelovala na več področjih, trenutno sodeluje še pri projektih PUM – projektno učenje za mlade, Dežela Celjska, SIMBIO in posameznih projektih Razvojne agencije Savinjske regije itd. (Obrul 2014).

4.2.3 Občina Žalec

Občina Žalec je zadnja, ki se je sodelovanju občin priključila šele leta 2010, prav z ustanovitvijo sedanjega organa. Pred tem so področje inšpekcijskega nadzora z zaposleno inšpektorico reševali sami, redarska služba pa pred tem ni bila potrebna v tolikšni meri, da bi občina ustanovila redarsko službo. Tako so pred letom 2010 področje sedanjega skupnega organa urejali s takratnim komunalnim nadzorom. Za sodelovanje so se odločili zaradi zagotavljanja strokovnosti, delno tudi zaradi finančnega vidika, v večji meri pa zaradi spremembe v zakonodaji, ki predvideva sodelovanje med občinami in posledično reorganizacijo delovnih mest. Tako je tudi njihova inšpektorica zasedla mesto v novonastalem organu, in sicer v službi za inšpekcijski nadzor (Kopitar 2014).

Z ustanovljenim organom so zadovoljni, predvsem zaradi omenjene strokovnosti, vendar pa imajo določene težave na občinski ravni, npr. določene naloge so ostale pripisane občini, sami pa nimajo pristojnih, ki bi opravili tovrstno delo (primer, pred letom 2010 so natančno vedeli, da je za divja odlagališča v občini pristojna občinska inšpektorica, sedaj pa Medobčinski inšpektorat in redarstvo Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec za to naj ne bi bil pristojen, občina pa sama prav tako naj ne bi reševala omenjene problematike), pristojnosti tako naj ne bi bile povsem natančno določene (Obrul 2014).

Sicer pa občina deluje skupaj z drugimi na več področjih oz. projektih, na področjih turizma, varstva okolja, pri regijskem načrtovanju urejanja okolja, energetiki itd. (Obrul 2014).

Obrulova (2014) prav tako meni, da je smiselno povezovanje med občinami, predvsem manjših, saj tako razporedijo svoja sredstva in lahko po svojem delovanju zadostijo kriterijem družbe (občanov), hkrati pa lahko »zagotavljajo tudi izpolnjevanje vedno večjega obsega nalog in pristojnosti, ki jih na njih prenaša država«.

5 SKLEP

Veliko število majhnih občin v Sloveniji ima za posledico veliko število povezovanj in sodelovanj med občinami. Povezovanje je smiselno na več področjih in s tem se tako strokovno kot in predvsem finančno razbremeni manjše občine, ki bi si organ, kakršnega naj bi predstavljalo redarstvo in inšpekcijski nadzor, težko privoščile. Zato velja tudi pri smiselnosti poudariti, da je »ustanavljanje organov skupnih občinskih uprav možno na vseh področjih delovanja občinskih uprav« (Ojsteršek 2014).

Zastavljen cilj diplomske naloge je bil raziskati organiziranost dela znotraj občin in konkretno ponazoriti pomen medobčinskega sodelovanja na primeru Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec. Glavni namen je bil proučiti odločitve za sodelovanje v konkretnem organu s strani posameznih občin in pomen sodelovanja za manjše sodelujoče občine.

Najprej sem si zastavila raziskati širši pomen sodelovanja za manjše občine. To sem nakazala s prvo zastavljeno hipotezo, ki se je glasila »*Veliko število majhnih slovenskih občin ima za posledico večje število sodelovanj med občinskimi upravami*«, in ugotovila sem, da se glede na sodelujoče majhne občine v konkretnem primeru dejansko odraža prav to. Izbrane majhne oz. manjše občine namreč ne sodelujejo zgolj v primeru Medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec, ampak so vključene tako v posamezne projekte kot tudi v trajno sodelovanje z večjim številom občin. Pri tem velja izpostaviti še to, da se za sodelovanje odločajo različno, v večini primerov pa glavno vlogo igrata finančni vložek in strokovnost.

V nadaljevanju sem pozornost namenjala izbranemu primeru sodelovanja med občinami, in sicer Medobčinskemu inšpektoratu in redarstvu Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec. Pri tem me je zanimal glavni razlog za nastanek organa s strani vseh sodelujočih občin in kot glavni razlog lahko izpostavim reorganizacijo delovnih mest, posledično pa se pojavita še dva razloga, in sicer finančni ter zagotavljanje strokovnosti. Na omenjena razloga sem opozorila že z drugo zastavljeno hipotezo: »*Manjše občine težko zagotavljajo primerno strokovnost in finančna sredstva za delovanje občinskih inšpektoratov in redarskih služb*«. S pomočjo raziskovanja sem prišla do ugotovitve, da manjše občine res

težko zagotavljajo uspešno opravljanje nalog in pristojnosti s strani države z nizkimi finančnimi sredstvi, prav tako pa strokovnost pomeni dodatno finančno breme, zato je smiselno uporabiti zakonsko dovoljeno obliko nekakšne olajšave, in to je prav povezovanje občin. Hkrati so z odločitvijo o nastanku skupnega organa uspešno začeli izpolnjevati zastavljeni cilj države glede reorganizacije znotraj občin in ne nazadnje racionalizacije.

Glede na omenjene morebitne finančne težave in težave pri zagotavljanju strokovnosti pri občinah, če bi same zagotavljale delovanje organa na področjih redarstva in inšpekcijskega nadzora, je bilo smiselno preveriti delo organa – ali je dovolj strokovno, ali posamezne občine dobro sodelujejo in ne nazadnje, ali pri odločanju in posledično delovanju organa igrata pomembno vlogo tudi velikost posameznih občin in njeno zastopstvo. Vse občine zatrjujejo, da Medobčinski inšpektorat in redarstvo Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec deluje dobro, da je zagotovljena zadostna strokovnost, samo pri zagotavljanju finančnih sredstev oz. finančnem vložku igra pomembno vlogo velikost občine, sicer pa se manjše občine ne počutijo kakor koli manj vredne oz. manj upoštevane. Tudi omenjeni finančni vložki občinam ne povzročajo večjih težav, saj morajo zagotavljati precej nižja sredstva kot bi jih v primeru, da bi organ vodile same.

Za celovitejšo in popolnejšo raziskavo bi si želela še odziva največje občine, torej Mestne občine Celje, saj bi tako lahko izpostavila še pomen organa za največjo sodelujočo občino, vendar nisem uspela vzpostaviti konkretnega stika. Glede sodelovanja Mestne občine Celje mi je tako najbolj pomagal vodja proučevanega organa, katerega sedež je prav v omenjeni občini in ki je relativno dobro seznanjen o vidiku občine.

6 LITERATURA

1. Brezovnik, Boštjan, Božo Grafenauer, Žan J. Oplotnik in Milan Železnik. 2005. *Pristojnosti slovenskih občin*. Maribor: Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila.
2. Brezovšek, Marjan. 2005. Pojemovno-teoretični okvir razvoja lokalne demokracije. V *Lokalna demokracija II: Uresničevanje lokalne samouprave v Sloveniji*, ur. Marjan Brezovšek in Miro Haček, 5-24. Ljubljana: FDV.
3. Brezovšek, Marjan in Simona Kukovič. 2012. *Organizacija lokalne oblasti v Sloveniji*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
4. Bučar, Bojko. 1993. *Mednarodni regionalizem – mednarodno večstransko sodelovanje evropskih regij*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
5. *CLRAE – Kongres lokalnih in regionalnih oblasti*. 2012. Dostopno prek: http://www.skupnostobcin.si/levimenu/mednarodna_dejavnost/clrae/index.html (1. avgust 2014).
6. Fink Hafner, Danica. 2007. *Uvod v analizo politik: teorije, koncepti, načela*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
7. Gorenak, Vinko. 2013. *Ukinjanje občin da ali ne?*. Dostopno prek: <http://www.vinkogorenak.net/2013/07/09/ukinjanie-obcin-da-ali-ne/> (25. julij 2014).
8. Grabner Anja in Bačlija Irena. 2012. Vzroki za notranjo členitev občin v Sloveniji: devolucija ali dekoncentracija? V *Lokalna demokracija IV: Aktualni problemi slovenske lokalne samouprave*, ur. Irena Bačlija, 105–130. Dostopno prek: [http://www.lex-localis.info/files/d477cd50-3cd4-46f5731b840c47255c/634632930580000000_Baclija%20irena%20\(ur.\)_lokalna%20demokracija%20IV_25.1.2012.pdf](http://www.lex-localis.info/files/d477cd50-3cd4-46f5731b840c47255c/634632930580000000_Baclija%20irena%20(ur.)_lokalna%20demokracija%20IV_25.1.2012.pdf) (25. julij 2014).

9. Grafenauer, Božo. 2000. *Lokalna samouprava na Slovenskem: teritorialno-organizacijske strukture*. Maribor: Pravna fakulteta.
10. Grafenauef, Božo, Boštjan Brezovnik in Milan Železnik. 2009. *Upravni postopki v občinah*. Maribor: Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila.
11. Haček, Miro, Marjan Brezovšek in Irena Bačlija. 2008. *Upravljaljska sposobnost in koalicijsko povezovanje v slovenskih občinah*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
12. Harbich, Jürgen. 2009. State supervision of local government authorities. *Uprava* 7 (4): 53–71. Ljubljana: Fakulteta za upravo.
13. Kaučič Igor in Grad Franc. 2007. *Ustavna ureditev Slovenije*. Ljubljana: Založba GV.
14. Keating, Michael. 1998. Is there a regional level of government of Europe? V *Regions in Europe*, ur. Patrick Le Gales in Christian Lequesne, 21-29. London: Routledge.
15. Lavtar, Roman. 2005. *Medobčinsko sodelovanje kot mehanizem celotnega upravljanja razvoja in vstopanja v čezmejna sodelovanja*. Dostopno prek: http://www2.fu.uni-lj.si/uprava/clanki/letnikIII,%C5%A1tevilka1,2005/III_%20STEV%201_september%202005_lavtar.pdf (25. julij 2014).
16. --- 2007. *Sodelovanje prebivalcev v slovenskih občinah*. Maribor: Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila.
17. Maychrzak, Ann. 1984. *Methods for Policy Research*. Newbury Park; London; New Delhi: Sage.
18. Miede, Guy. 1742. *The present state of Great Britain and Ireland in three parts*. Dostopno prek: Google Books.
19. Milunovič, Vilma. 2012. Sistem financiranja subnacionalnih ravni oblasti. V *Lokalna demokracija IV: Aktualni problemi slovenske lokalne samouprave*, ur. Irena Bačlija, 105–130. Dostopno prek: <http://www.lex-localis.info/files/d477cd50-3cd4-46f5-9731->

5b840c47255c/634632930580000000_Baclija%20irena%20(ur.)_lokalna%20demokracija%20IV_25.1.2012.pdf (25. julij 2014).

20. *Odlok o ustanovitvi organa skupne občinske uprave*. Ur. l. RS. 38/2010. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/content?id=97712> (1. avgust 2014).
21. *Pravilnik o vrsti odhodkov, načinu poročanja o realiziranih odhodkih in nakazovanju sredstev občinam za sofinanciranje skupnega opravljanja posameznih nalog občinske uprave*. Ur. l. RS. 66/2007. Dostopno prek: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV8190> (1. avgust 2014).
22. *Skupno občinsko sodelovanje*. Predstavitev. Dostopno prek: http://www.skupnostobcin.si/levimenu/o_sos/predstavitev/index.html (25. julij 2014).
23. Statistični urad Republike Slovenije. 2011. *Slovenske občine v številkah*. Dostopno prek: <http://www.stat.si/obcineVStevilkah/Default.aspx?leto=2011> (25. julij 2014).
24. Šalamun, Andreja, Karel Lipnik in Monika Weiss. 2013. *Deset razlogov za zmanjševanje števila občin*. Dostopno prek: <http://www.finance.si/8341568/Deset-razlogov-za-zmanj%C5%A1anje-%C5%A1tevila-ob%C4%8Din> (25. julij 2014).
25. Šmidovnik, Janez. 1995. *Lokalna samouprava*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
26. Virant, Grega. 1998. *Pravna ureditev javne uprave*. Ljubljana: Visoka upravna šola.
27. Vlaj, Stane. 2006. *Lokalna samouprava*. Ljubljana: Fakulteta za upravo.
28. Vršaj, Egidij. 2004. *Slovenija in euroregije*. Trst: Krožek za družbena vprašanja V. Ščerck in Mladika.
29. *Zakon o financiranju občin (ZFO-1)*. Ur. l. RS. 123/2006. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlurid=20065268> (5. julij 2014).

30. *Zakon o lokalni samoupravi (ZLS-UPB2)*. Ur. l. RS. 94/2007 Dostopno prek: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO307> (5. julij 2014).
31. *Zakon o inšpekcijskem nadzoru (ZIN-A)*. Ur. l. RS. 43/2007. Dostopno prek: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO3209> (5. julij 2014).
32. *Zakon o občinskem redarstvu (ZORed)*. Ur. l. RS. 139/2006. Dostopno prek: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4619> (5. julij 2014).
33. *Zakon o ratifikaciji evropske listine lokalne samouprave (MELLS)*. Ur. l. RS. 57/1996. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlImpid=199652> (1. avgust 2014).
34. *Zakon o ratifikaciji evropske okvirne konvencije o čezmejnem sodelovanju teritorialnih skupnosti ali oblasti (MEOKČS)*. Ur. l. RS. 8/2003. Dostopno prek: <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlImpid=200324> (1. avgust 2014).
35. Združenje občin Slovenije. *Ustanovitev*. Dostopno prek: <http://www.zdruzenjeobcin.si/o-zos/organi-zos/> (25. julij 2014).

PRILOGE

PRILOGA A: Intervju z Zdenkom Lesjakom, vodjo medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec

1. Glede na veliko število manjših občin v Sloveniji, menite, da je to razlog, da sploh prihaja do sodelovanja med občinami?

Občine so obremenjene z vse večjim številom pristojnosti in nalogami, ki jih ne morejo opravljati v takšni meri, kot od njih zahteva država, zato prihaja do sodelovanj med občinami, so pa razlogi še drugi. Manjše občine na ta način lažje zagotovijo sredstva, namenjena izvajanju nadzora, saj jim ni treba samim zaposlovati ustreznega kadra, temveč ga samo sofinancirajo, kar je nedvomno dosti ugodneje predvsem za manjše občine.

2. Zakaj konkretno pa je po Vašem mnenju nastal zgoraj omenjeni organ?

Najprej so s tem uresničili željo po reorganizaciji delovnih mest znotraj posameznih občin, sicer pa je bila pobudnica Mestna občina Celje, ki je kot razlog za pobudo navajala finančno razbremenitev posameznih občin, saj država namenja povračilo finančnih sredstev občinam, ki se odločijo ustanoviti skupen organ. Ne glede na področje, ki naj bi ga pokrivalo.

3. Se vloga posamezne občine znotraj takšnega organa obravnava glede na njeno velikost?

Vloga posamezne občine, ki želi pristopiti k organu skupne občinske uprave, se obravnava tudi glede na njeno velikost, število prebivalcev, km občinskih cest, kulturnih objektov itd. To se obravnava, kadar se oblikujejo pogoji k pristopu. Sicer pa znotraj organa velja določena delovna struktura, ki pa ni povezana z velikostjo občin. Velikost je bistvena samo pri finančnih vložkih, sicer pa ne.

- 4. Ali se po Vašem mnenju sodelovanje izkaže kot potrebno predvsem zaradi finančnega vidika, če postavim vprašanje še nekoliko drugače, nastane takšno sodelovanje zaradi lažjega zagotavljanja finančnih sredstev iz državnega proračuna?**

Vsekakor je za občine takšno sodelovanje ugodnejše, saj država za sedaj povrne občinam, ki so združene v medobčinske organe, 50 % za plače in materialnih stroške.

- 5. Tudi Vi ocenjujete, da je najbolj tehten razlog za sodelovanje med občinami povečan obseg nalog na področju inšpektoratov in redarskih služb?**

Da.

- 6. Ali manjše občine v teh časih ne bi uspele same zagotoviti službe, kakršna je Medobčinski inšpektorat in redarstvo Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine šture in Občine Žalec?**

Manjša občina težje zaposli ustrezen kader in zagotovi sredstva za delovanje, poleg tega pa v tem primeru tudi s strani države na dobi sofinanciranja, kot je to v primeru, če se združi z neko drugo občino v medobčinski organ.

- 7. Za konec samo še Vaša ocena o delovanju organa in o sodelovanju med občinami v konkretnem primeru ...**

Medobčinski inšpektorat in redarstvo že od vsega začetka delovanja uspešno in dobro sodeluje z vsemi občinami ustanoviteljicami, tako da je ocena sodelovanja zelo pozitivna. S strani občin ni pritožb ali kakršnih koli pripomb, dobro pa deluje tudi notranja organizacija dela, kljub temu da je organ razdeljen na dva dela, dobro sodelujemo.

PRILOGA B: Intervju s Tomažem Ojsterškom, Služba za inšpekcijski nadzor medobčinskega inšpektorata in redarstva Mestne občine Celje, Občine Laško, Občine Štore in Občine Žalec; tudi nekdanji inšpektor na Občini Laško

1. Zakaj se po vašem mnenju manjše občine odločijo za medsebojna sodelovanja in zakaj se je Občina Laško sploh odločila za sodelovanje z ostalimi občinami?

Zaradi finančnega učinka, saj država občinam, ki ustanovijo organ skupne občinske uprave, povrne 50 % stroškov za plače in določene materialne stroške.

2. Je po Vašem mnenju takšno povezovanje smiselno predvsem zaradi majhnosti nekaterih občin?

Je smiselno, saj si majhne občine zaradi vse več pooblastil, ki jih država prenaša na inšpekcijo in redarstvo, ne morejo privoščiti tako velikega in dragega organa.

3. Se takšno sodelovanje izkaže kot potrebno predvsem zaradi finančnega vidika (konkretnije lažjega zagotavljanja sredstev iz državnega proračuna)?

Da.

4. Bi kot pomemben dejavnik izpostavili tudi strokovnost? Menite, da bi občina lahko sama zagotovila dovolj strokoven kader?

Lahko bi zagotovila z veliko večjim finančnim vložkom, kot znaša trenutni finančni vložek v skupni občinski organ.

5. Pogosto lahko kot glavni kriterij sodelovanja zasledimo povečan obseg nalog in pristojnosti. Gre v primeru vzpostavitve organa tudi za naveden vzrok?

Glavni kriterij za sodelovanje so visoki stroški delovanja organa, ki pa je posledica povečanega obsega nalog in prenosa pristojnosti z države na občine.

6. Kako ste pred letom 2010 urejali področje inšpekcij in redarstva na občinski ravni, ko navedenega organa še ni bilo?

Do leta 2009 je bila inšpekcija pokrita z inšpektorjem s polovičnim delovnim časom, po tem letu sem nastopil z delom v službi za inšpekcijski nadzor, nadzor parkiranja (redarstva) pa je opravljala Kostra, d. o. o., iz Celja.

7. Se vloga posamezne občine pri delovanju organa po Vašem mnenju obravnava glede na njeno velikost?

Da, pri financiranju organa.

8. Konkretno, kako ocenjujete dosedanje delovanje medobčinskega inšpektorata in redarstva?

Delovanje ocenjujem kot zelo dobro, poudariti je potrebna strokovnost, ki je občine v takšni meri ne bi uspele zagotoviti.

9. Bi mogoče občina lahko sodelovala/se povezovala z ostalimi občinami tudi na kakšnem drugem področju?

Ustanavljanje organov skupnih občinskih uprav je možno na vseh področjih delovanja občinskih uprav (okolje in prostor, finance, pridobivanje evropskih sredstev itd.).

PRILOGA C: Intervju z Edino Memić, pristojno za gospodarstvo in kmetijstvo na Občini Laško

1. Zakaj se je občina Laško sploh odločila za sodelovanje z ostalimi občinami?

Zaradi finančnega vidika, povezovanja z ostalimi občinami in reorganizacije delovnih mest.

2. Je takšno povezovanje po Vašem mnenju smiselno predvsem zaradi majhnosti nekaterih občin?

Predvsem vidim smisel zaradi vse več pooblastil, ki jih država prenaša na občino.

3. Se takšno sodelovanje izkaže kot potrebno predvsem zaradi finančnega vidika (konkretnije lažjega zagotavljanja sredstev iz državnega proračuna)?

Da.

4. Bi kot pomemben dejavnik izpostavili tudi strokovnost? Menite, da bi občina sama lahko zagotovila dovolj strokoven kader?

Strokovnost je pomembna in manjše občine jo težje zagotavljamo, zato je pomembno, da je znotraj organa dovolj usposobljen kader.

5. Pogosto lahko kot glavni kriterij sodelovanja zasledimo povečan obseg nalog in pristojnosti. Gre v primeru vzpostavitve organa tudi za naveden vzrok?

Kot je že bilo omenjeno, država nalaga vse več nalog, ki jih je vse težje kakovostno opravljati.

6. Kako ste pred letom 2010 urejali področje inšpekcij in redarstva na občinski ravni, ko navedenega organa še ni bilo?

Do ustanovitve organa je redarsko službo prek pogodbe opravljalo podjetje Kostra, d. o. o., iz Celja, to delo je zajemalo predvsem nadzor na parkiriščih, za inšpekcijski nadzor pa smo imeli zaposlenega svojega inšpektorja na občinski upravi.

7. Se vloga posamezne občine pri delovanju organa po Vašem mnenju obravnava glede na njeno velikost?

Da, pri finančnem vložku.

8. Konkretno kako ocenjujete dosedanje delovanje medobčinskega inšpektorata in redarstva?

Organ deluje dobro, v skladu z vsemi dogovori. Predvsem pa velja izpostaviti, da svoje delo opravljajo strokovno.

9. Bi občina mogoče lahko sodelovala/se povezovala z ostalimi občinami tudi na kakšnem drugem področju? Mogoče kakšno sodelovanje že poteka?

Sodelovanje je smiselno in prav je, da se ga spodbuja, občina pa sodeluje z ostalimi občinami pri LAS-u (Društvo razvoj podeželja), RRA-projektih kohezije (pridobivanje in razporejanje evropskih sredstev), ORP – osrednje celjsko sodelovanje, primer je uspešen SIMBIO, obstajajo pa še druga sodelovanja na raznih področjih, turistična sodelovanja, čistilna naprava in še mnoga druga.

PRILOGA Č: Intervju z Alenko Obrul, podsekretarko za investicije in javna naročila na Občini Štore

1. Zakaj se je Občina Štore sploh odločila za sodelovanje z ostalimi občinami?

V veljavo je prišla nova zakonodaja o možnosti sodelovanja med občinami, predvsem zaradi racionalizacije in reorganizacije. Hkrati pa naj bi se manjše občine povezovale, saj same težko ustanovijo takšen organ in ga tudi ohranjajo. Dobra praksa se je izkazala že pri prvem sodelovanju, ki ni obsegal redarske službe, in smiselno se je bilo priključiti sodelovanju in namenjati zgolj 1 % finančnega vložka.

2. Je takšno povezovanje po Vašem mnenju smiselno predvsem zaradi majhnosti nekaterih občin?

Seveda.

3. Se takšno sodelovanje izkaže kot potrebno predvsem zaradi finančnega vidika (konkretnije lažjega zagotavljanja sredstev iz državnega proračuna)?

Da.

4. Bi kot pomemben dejavnik izpostavili tudi strokovnost? Menite, da bi občina sama lahko zagotovila dovolj strokoven kader?

Zagotavljati strokoven kader za obe področji bi bil za občino precejšen zalogaj, ne predstavljam si, da bi bremenili proračun še s temi dodatnimi stroški.

5. Pogosto lahko kot glavni kriterij sodelovanja zasledimo povečan obseg nalog in pristojnosti. Gre v primeru vzpostavitve organa tudi za naveden vzrok?

Kot najmanjša sodelujoča občina bi imeli že s prejšnjimi obsegi nalog težave, za samo izvedbo, tako da sedanji obsegi nalog zagotovo terja organ, kot je ta.

6. Kako ste pred letom 2010 urejali področje inšpekcij in redarstva na občinski ravni, ko navedenega organa še ni bilo?

Do ustanovitve organa je inšpekcijski nadzor opravljal zaposleni na občini oz. kasneje zaposleni v prvem skupnem organu. Redarske službe pred letom 2010 nismo uvajali. Ker ni bilo potreb, ni še bilo plačljivih modrih parkirnih con, zato potreb po ustanovitvi ni bilo.

7. Se vloga posamezne občine pri delovanju organa po Vašem mnenju obravnava glede na njeno velikost?

Finančni vložki so različni.

8. Konkretno, kako ocenjujete dosedanje delovanje medobčinskega inšpektorata in redarstva?

Organ deluje dobro.

9. Bi občina mogoče lahko sodelovala/se povezovala z ostalimi občinami tudi na kakšnem drugem področju? Mogoče kakšno sodelovanje že poteka?

Sodelovanje je dobrodošlo, Občina Štore pa se vključuje še v PUMp-projektno učenje za mlade, Dežela Celjska, SIMBIO in posamezne projekte Razvojne agencije savinjske regije ter na področju energetike, varovanja okolja itd.

PRILOGA D: Intervju z Marjano Kopitar z Urada za gospodarske javne službe na Občini Žalec

1. Zakaj se je občina Žalec sploh odločila za sodelovanje z ostalimi občinami?

Zaradi reorganizacije delovnih mest, ki jih je predvideval takratni Zakon o lokalni samoupravi. Sicer pa občina v prejšnjem organu ni sodelovala, pač pa je v občini veljal Odlok o komunalnem nadzoru v Občini Žalec in ne medobčinski inšpektorat Mestne občine Celje, Občine Laško in Občine Štore.

2. Je po Vašem mnenju takšno povezovanje smiselno predvsem zaradi majhnosti nekaterih občin?

Manjše občine tako bolj razporedijo svoja sredstva in ni pomanjkanja na nobenem področju, razočarani niso nad njihovim delom občani, država in hkrati lahko zagotavljajo tudi izvajanje vedno večjega obsega nalog in pristojnosti, ki jih prenaša država.

3. Se takšno sodelovanje izkaže kot potrebno predvsem zaradi finančnega vidika (konkretnije lažjega zagotavljanja sredstev iz državnega proračuna)?

Tudi, ker se sredstva lažje razporedijo.

4. Bi kot pomemben dejavnik izpostavili tudi strokovnost? Menite, da bi občina sama lahko zagotovila dovolj strokoven kader?

Bistveno je, da se zagotovi strokovnost, ki je sedanjemu organu ne primanjkuje, je pa težava pri določenih razlagah pristojnosti, saj smo na primer pred ustanovitvijo organa imeli inšpektorico na občini in smo natančno vedeli, kaj so njene pristojnosti, sedaj pa se glede teh pristojnosti včasih znajdemo v zadregi. Tako na primer divja odlagališča ostajajo naš problem, čeprav nismo pristojni za to, medobčinski inšpektorat pa prav tako naj ne bi imel pristojnosti za to področje. Torej ostajajo še določene nedorečenosti.

5. Pogosto lahko kot glavni kriterij sodelovanja zasledimo povečan obseg nalog in pristojnosti. Gre v primeru vzpostavitve organa tudi za naveden vzrok?

Obseg nalog se veča, zato je organ dobrodošel, ni pa povsem točno dorečeno, kaj je čigavo področje, kot sem omenila zgoraj.

6. Kako ste pred letom 2010 urejali področje inšpekcij in redarstva na občinski ravni, ko navedenega organa še ni bilo?

Pred letom 2010 smo imeli na občini zaposleno inšpektorico in urejen je bil komunalni nadzor, zato potreb bo ustanavljanju redarstva nismo zaznali. Je pa z ustanovitvijo organa inšpektorica prešla na mesto inšpektorice v Službi za inšpekcijski nadzor znotraj skupnega organa. Odločitev je bila smiselna torej tudi zaradi strokovnosti in zakonodaje.

7. Se vloga posamezne občine pri delovanju organa po Vašem mnenju obravnava glede na njeno velikost?

Vse občine so enako pomembne.

8. Konkretno kako ocenjujete dosedanje delovanje medobčinskega inšpektorata in redarstva?

Ker je organ osnovan na primerni strokovnosti, tudi delo poteka dobro.

9. Bi občina mogoče lahko sodelovala/se povezovala z ostalimi občinami tudi na kakšnem drugem področju? Mogoče kakšno sodelovanje že poteka?

Občina sodeluje z ostalimi občinami pri različnih projektih, na različnih področjih, npr. turizma, energetike, pri regijskem načrtovanju urejanja okolja, varstvu okolja in še nekaterih ostalih.